

ΖΑΚΥΝΘΟΣ ΕΤΗΣΙΑ

Α Ν Α Φ Ο Ρ Α

2022

*Προσπάθειες διατήρησης εντός του 2022 στο βιότοπο
ωοτοκίας της *Caretta caretta* στον Κόλπο Λαγανά
Ζακύνθου*

Συνοπτική αναφορά που υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή
Επιτροπή και τη Μόνιμη Επιτροπή της Σύμβασης της
Βέρνης

Αθήνα, Οκτώβριος 2022

**ΑΡΧΕΛΩΝ, Σύλλογος για την
Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας**

Copyright © 2022 από ΑΡΧΕΛΩΝ

Κανένα μέρος της παρούσας έκθεσης δεν μπορεί να αναπαραχθεί σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε μέσο χωρίς τη γραπτή άδεια του ΑΡΧΕΛΩΝ

ΑΡΧΕΛΩΝ, Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας

Σολωμού 57
ΑΘΗΝΑ
ΤΚ 10432
Ελλάδα

Τηλ/Φαξ: 210 5231342
e-mail: info@archelon.gr
URL: www.archelon.gr

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι παραλίες ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας Καρέττα (*Caretta caretta*) στον κόλπο του Λαγανά έχουν ενταχθεί στην περιοχή GR2210002 «Κόλπος Λαγανά Ζακύνθου (Ακρωτήριο Γεράκι- Κερί) και νησίδες Μαραθονήσι και Πελούζο» του Ευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000. Το 1999 οι 6 διακριτές παραλίες ωτοκίας (Μαραθονήσι, Ανατολικός Λαγανάς, Καλαμάκι* , Σεκάνια, Δάφνη, Γέρακας) συμπεριλήφθηκαν στο Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου (ΕΘΠΖ), που χαρακτηρίστηκε με Προεδρικό Διάταγμα (ΠΔ) (ΦΕΚ 906Δ/22-12-1999) (Εικόνες 1, 2).

Στο ΠΔ περιέχονται ειδικές ρυθμίσεις για την κάθε ζώνη προστασίας, όμως ακόμα δεν έχει εκδοθεί Σχέδιο Διαχείρισης (ΣΔ) για τα είδη και τους τύπους οικοτόπων του ΕΘΠΖ. Σημαντικές πιέσεις που ασκούνται στα είδη και τους τύπους οικοτόπων, τόσο στο χερσαίο όσο και στο θαλάσσιο χώρο, αναμένεται να αντιμετωπιστούν από τις υπό εκπόνηση Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ) και τα ΣΔ για όλες τις περιοχές Natura 2000. Αυτά (ΕΠΜ και ΔΣ) εκπονούνται ως μέρος ενός έργου που διεξάγεται σε εθνική κλίμακα από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), όμως εντοπίζονται μεγάλες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωσή του. Αρμόδια για τη φύλαξη, προστασία και διαχείριση του ΕΘΠΖ είναι η Μονάδα Διαχείρισης (ΜΔ) Εθνικών Πάρκων Ζακύνθου, Αίνου και Προστατευόμενων Περιοχών Ιονίων Νήσων, με έδρα τη Ζάκυνθο, η οποία σε κεντρικό επίπεδο επιβλέπεται από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.).

* Η Μονάδα Διαχείρισης του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου αναφέρει τις παραλίες του Ανατολικού Λαγανά και του Καλαμακίου ως Καλαμάκι και Crystal αντίστοιχα.

2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η παρουσία του ΑΡΧΕΛΩΝ στον κόλπο Λαγανά Ζακύνθου είναι συνεχής από τις αρχές της δεκαετίας του '80, πραγματοποιώντας ερευνητικές δραστηριότητες σχετικά με την παρακολούθηση και την προστασία της αναπαραγωγής των θαλάσσιων χελωνών, ενώ οι συστηματικές καταμετρήσεις φωλιών ξεκίνησαν το 1984. Το πρόγραμμα του ΑΡΧΕΛΩΝ στον κόλπο του Λαγανά είναι το μακροβιότερο πρόγραμμα στη Μεσόγειο και περιλαμβάνει καταμέτρηση των φωλιών και συλλογή διαφόρων αναπαραγωγικών δεδομένων. Η ανάλυση δεδομένων 38 ετών (1984-2021) ανέδειξε τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε αυτόν τον σημαντικό πληθυσμό θαλάσσιας χελώνας.

Το πρόγραμμα καταγραφής και προστασίας του ΑΡΧΕΛΩΝ κατά την περίοδο ωτοκίας 2022, πραγματοποιήθηκε από ομάδα εθελοντών/ερευνητών το διάστημα 5 Μαΐου έως 15 Οκτωβρίου και ολοκληρώθηκε με επιτυχία. Περισσότερες από 1.100 φωλιές θαλάσσιας χελώνας καταγράφηκαν από τον ΑΡΧΕΛΩΝ και προστατεύτηκαν με τη συνδρομή της ΜΔ του ΕΘΠΖ από ποδοπάτηση, πλημμυρισμό από τη θάλασσα και τις επιπτώσεις της φωτορύπανσης. Παρά τη δημιουργία του ΕΘΠΖ πριν 22 χρόνια, το πρόβλημα της φωτορύπανσης συνεχίζει να αποτελεί μια σημαντική απειλή για την ωτοκία της θαλάσσιας χελώνας στον κόλπο του Λαγανά (Φωτογραφίες 1α, 1β). Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο ωτοκίας 2022, ένας σημαντικός αριθμός φωλιών εκτιμάται ότι επηρεάστηκε από τα τεχνητά φώτα, με το πρόβλημα να εστιάζεται κυρίως στις παραλίες Καλαμακίου (24%), του Ανατολικού Λαγανά (77,9%) και της Δάφνης (41,3%).

Όσον αφορά τις καταγεγραμμένες εκθαλαστώσεις στο νησί της Ζακύνθου, κατά τη διάρκεια των πρώτων 10 μηνών του έτους, έχουν συνολικά εντοπιστεί 49 περιστατικά, εκ των οποίων τα 13 εντοπίστηκαν εντός της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής του κόλπου Λαγανά. 43 περιστατικά αφορούσαν σε νεκρές χελώνες και 6 σε τραυματισμένες. Η αίτια θανάτου σε 30 περιστατικά ήταν άγνωστη και σε 9 περιπτώσεις υπήρχαν ενδείξεις αλληλεπίδρασης με αλιευτικά εργαλεία (Φωτογραφία 2). Σε 10 περιπτώσεις υπήρχαν σημάδια τραυματισμού λόγω πρόσκρουσης με σκάφος, εκ των οποίων τα 3 περιστατικά εντοπίστηκαν στη θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή του κόλπου Λαγανά (Φωτογραφίες 3α, 3β, 3γ).

Σχετικά με τις προσπάθειες ευαισθητοποίησης του κοινού, περισσότεροι από 25.000 επισκέπτες και κάτοικοι της περιοχής ενημερώθηκαν για την ωτοκία της θαλάσσιας χελώνας και τα ισχύοντα μέτρα προστασίας. Οι δράσεις ενημέρωσης υλοποιήθηκαν στις παραλίες ωτοκίας, σε τουριστικές μονάδες, σε τουριστικά σκάφη και στον Ενημερωτικό Σταθμό του ΑΡΧΕΛΩΝ στην πόλη της Ζακύνθου.

Μέτρα φύλαξης, περιπολίες επόπτευσης και η οριοθέτηση της ζώνης ωτοκίας στις παραλίες με σχοινιά εφαρμόστηκαν από τη ΜΔ του ΕΘΠΖ. Το παρατηρητήριο πυροπροστασίας στην περιοχή πίσω από την παραλία Σεκάνια λειτούργησε με μέριμνα του WWF Ελλάς.

Η ανάλυση παλαιότερων δεδομένων καταδεικνύει ότι, μετά την ίδρυση του ΕΘΠΖ, η συμβολή των επιμέρους παραλιών στην ωτοκία του είδους έχει αλλάξει. Ειδικότερα, τα τελευταία χρόνια, η μέση συνεισφορά των παραλιών του Ανατολικού Λαγανά, του Καλαμακίου και του Γέρακα έχει αυξηθεί, με αντίστοιχη μείωση της συνεισφοράς της παραλίας Σεκάνια. Αυτή η μακροπρόθεσμη αλλαγή πιθανότατα αποδίδεται στα καλύτερα μέτρα προστασίας, που πραγματοποιήθηκαν σταδιακά από τη ΜΔ του ΕΘΠΖ, καθώς και σε καλύτερη διαχείριση του εξοπλισμού παραλίας από ορισμένες τοπικές επιχειρήσεις. Ωστόσο, σημαντική μείωση του αριθμού των φωλιών έχει παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια στις παραλίες του Μαραθονησίου και της Δάφνης, η οποία σχετίζεται με οχλήσεις των θαλάσσιων χελωνών από σκάφη στη θαλάσσια περιοχή του κόλπου και ανεξέλεγκτη ανθρωπογενή πίεση αντίστοιχα. Λαμβάνοντας υπόψη τη μακροπρόθεσμη τάση του αναπαραγωγικού πληθυσμού, όπως προκύπτει από τις ετήσιες καταγραφές φωλιών επί 39 χρόνια, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο πληθυσμός θαλάσσιων χελωνών Καρέττα που ωτοκούν στον κόλπο του Λαγανά είναι μάλλον σταθερός, με έντονες ετήσιες διακυμάνσεις και συνεχίζει να αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους αναπαραγωγικούς πληθυσμούς του είδους στη Μεσόγειο.

3 ΑΠΕΙΛΕΣ

Η Ζάκυνθος έχει αναχθεί σε κορυφαίο διεθνή τουριστικό προορισμό τα τελευταία 20 χρόνια. Ο αριθμός των τουριστικών καταλυμάτων και των επιχειρήσεων που λειτουργούν εντός του ΕΘΠΖ και της Περιφερειακής Ζώνης του έχει πολλαπλασιαστεί. Αντίστοιχα, έχουν αυξηθεί ραγδαία οι αριθμοί επισκεπτών στις παραλίες ωτοκίας και στα τουριστικά σκάφη παρατήρησης χελωνών που κινούνται στο θαλάσσιο χώρο του κόλπου Λαγανά. Η διαρκής παρουσία της ΜΔ του ΕΘΠΖ και η μεγάλη προσπάθεια της ομάδας του ΑΡΧΕΛΩΝ και αυτό το καλοκαίρι εξασφάλισαν την συνέχιση της μακροχρόνιας καταγραφής της ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας και την προστασία φωλιών και νεοσσών.

Ωστόσο, η προθυμία των τοπικών επιχειρήσεων, των ιδιοκτητών γης και των τοπικών αρχών να συνεργαστούν για καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας στο ΕΘΠΖ, ήταν για ακόμα μια χρονιά πολύ χαμηλή. Η αδιαφορία της πλειοψηφίας των ιδιοκτητών παραλιακών επιχειρήσεων είχε ως αποτέλεσμα να παραβιάζονται οι διατάξεις του ΠΔ σε καθημερινή βάση.

Το Λιμενικό Σώμα και η Αστυνομία, που είναι οι αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή της νομοθεσίας στο θαλάσσιο χώρο και στις παραλίες αντίστοιχα, πραγματοποίησαν πολύ χαμηλό αριθμό επισκέψεων/αυτοψιών κατά την τουριστική περίοδο. Δεν επιβλήθηκαν πρόστιμα* για παράβαση του ΠΔ στο θαλάσσιο χώρο και στις παραλίες ωτοκίας. Στη θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή, η ανεπαρκής παρουσία του Λιμενικού Σώματος σε συνδυασμό με την προβληματική νομοθεσία για την αδειοδότηση τουριστικών σκαφών (δηλ. δεν υπάρχει περιορισμός του μέγιστου αριθμού σκαφών που μπορούν να δραστηριοποιούνται εντός της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής), έχει ως αποτέλεσμα την παρουσία ενός τεράστιου αριθμού σκαφών παρατήρησης χελωνών, τα οποία συνωστίζονται στον κόλπο του Λαγανά σε καθημερινή βάση για να παρατηρήσουν θαλάσσιες χελώνες, προκαλώντας όχληση στο προστατευόμενο είδος.

Ειδικότερα, την περίοδο ωτοκίας 2022 καταγράφηκαν αρκετά περιστατικά παραβάσεων της υφιστάμενης νομοθεσίας, τόσο στο χερσαίο όσο και στο θαλάσσιο χώρο.

Στην θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή, που είναι Περιοχή Προστασίας της Φύσης (ζώνη Ια), ο ΑΡΧΕΛΩΝ κατέγραψε 1.803 περιστατικά υπέρβασης ορίου ταχύτητας των 6 κόμβων (Φωτογραφία 3α). Επιπρόσθετα, σημειώθηκαν 39 περιστατικά πλοήγησης σκαφών εντός της Ζώνης Α (η ζώνη Α γειτνιάζει με τις παραλίες Γέρακα, Δάφνη και Σεκάνια, όπου δεν επιτρέπεται καμία δραστηριότητα σκαφών από 1 Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου) (Φωτογραφία 4). Εντός της Ζώνης Β, σημειώθηκαν 78 περιστατικά αγκυροβόλησης σκαφών (στη Ζώνη Β δεν επιτρέπεται η αγκυροβόληση, που αναπαύονται στα ρηχά νερά του κόλπου, όσο και για την προστασία των λιβαδιών Ποσειδωνίας – *Posidonia oceanica*).

Οι κανόνες για την παρατήρηση θαλασσιών χελωνών από τουριστικά σκάφη που ισχύουν με απόφαση του Λιμεναρχείου Ζακύνθου, δεν τηρήθηκαν ούτε το 2022. Ειδικότερα, όσον αφορά τον επιτρεπόμενο μέγιστο αριθμό σκαφών που παρακολουθούν ταυτόχρονα μια θαλάσσια χελώνα (έως 2 σκάφη), καταγράφηκαν περισσότερα από 109 περιστατικά παραβίασης, με μέσο όρο τα 8,5 σκάφη σε κάθε περιστατικό (ο αριθμός των σκαφών κυμαινόταν από 3 έως 28) (Φωτογραφία 5). Τα περιστατικά μη τήρησης της ελάχιστης απόστασης από τη χελώνα κατά την παρατήρηση (15μ και προσέγγιση από τα πλάγια, ώστε το ζώο να μην έχει οπτική επαφή) ήταν 134, ενώ τα περιστατικά παρατήρησης χελώνας για πάνω από 10 λεπτά ήταν 584. Επιπλέον, σε 28 περιστατικά καταγράφηκε έντονη ηχορύπανση κατά την παρατήρηση. Τέλος, περισσότερα από 22 περιστατικά ταΐσματος χελωνών από ψαράδες, προσβλέποντας σε φιλοδωρήματα από τουρίστες, καταγράφηκαν στο λιμάνι του Αγίου Σώστη. Σημειώνεται ότι αυτή η πρακτική αποτελεί όχληση για τις θαλάσσιες χελώνες, καθώς όχι μόνο τα άγρια ζώα λαμβάνουν ακατάλληλη τροφή, αλλά και φέρεται να συνδέεται με αλλαγή της φυσιολογικής συμπεριφοράς των χελωνών.

* Ο ΑΡΧΕΛΩΝ ζήτησε από το Λιμεναρχείο Ζακύνθου τα σχετικά στοιχεία (δηλ. αριθμό αυτοψιών που διεξήγαγαν, αριθμό επιβληθέντων προστίμων, καθώς και αριθμό σκαφών που δραστηριοποιούνται εντός της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής του κόλπου Λαγανά κατά τη θερινή περίοδο 2022 – Αρ. Πρωτ. 29492/03-10-2022), αλλά έως και σήμερα δεν έχει αποσταλεί απάντηση.

Στις παραλίες ωτοκίας που ομοίως έχουν χαρακτηριστεί Περιοχές Προστασίας της Φύσης, καταγράφηκαν παραβάσεις των διατάξεων του ΠΔ σχετικά με το μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό επίπλων θαλάσσης. Ο ΑΡΧΕΛΩΝ κατέγραψε 177 ξαπλώστρες στον Γέρακα (αντί για τις επιτρεπόμενες 120) και 610 ξαπλώστρες στο Καλαμάκι και τον Ανατολικό Λαγανά (αντί για τις επιτρεπόμενες 300), κατά τη διάρκεια της αυξημένης τουριστικής περιόδου (Ιούλιος-Αύγουστος). Επιπλέον, σε καθημερινή βάση παρατηρούνταν ιδιωτικές ομπρέλες στο Καλαμάκι και στον Ανατολικό Λαγανά, παρά τη σχετική απαγόρευση, οι οποίες μάλιστα τοποθετούντο στο πίσω μέρος της παραλίας, στη ζώνη φωλεοποίησης (Φωτογραφία 10). Παρά την υποχρέωση της απομάκρυνσης των επίπλων θαλάσσης τη νύχτα ώστε να μη μειώνεται ο διαθέσιμος χώρος για φωλεοποίηση, ο ΑΡΧΕΛΩΝ σε 150 ημέρες παρακολούθησης κατέγραψε 87.070 παραβάσεις* στις παραλίες Καλαμάκι και Λαγανάς (Φωτ. 6α , 6β). Τα καταγεγραμμένα περιστατικά όπου ο εξοπλισμός θαλασσιών μέσων αναψυχής (πχ κανό, θαλάσσια ποδήλατα) παρέμεινε στην παραλία ωτοκίας κατά τη διάρκεια της νύχτας ήταν 2.481 (Φωτογραφίες 7α, 7β). Ομοίως, σε 150 ημέρες παρακολούθησης, καταγράφηκαν περιστατικά ανθρώπινης παρουσίας το βράδυ στην παραλία (1.628 περιστατικά) (Φωτογραφίες 8α, 8β, 8γ), οδήγηση οχημάτων (68 περιστατικά) (Φωτογραφίες 9α, 9β, 9γ) και ιππασία (125 καταγραφές) (Φωτογραφία 9δ). Σημειώνεται ότι ενώ η παραλία Σεκάνια είναι Περιοχή Απόλυτης Προστασίας και δεν επιτρέπεται η ανθρώπινη παρουσία, παρόλα αυτά καταγράφηκαν περιστατικά επισκεπτών που προσέγγισαν την παραλία τόσο από ξηρά όσο και από θάλασσα (Φωτογραφία 9β).

Δυστυχώς για μία ακόμα χρονιά δεν παρατηρήθηκε βελτίωση σχετικά με τις παράνομες δραστηριότητες, οι οποίες επιφέρουν σοβαρές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στο βιότοπο. Ο παλιός χώρος υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) παραμένει χωρίς την προβλεπόμενη περιβαλλοντική αποκατάσταση. Ο παράνομος δρόμος μεταξύ των παραλιών Δάφνης και Γέρακα, εντός της περιοχής Προστατευόμενου Τοπίου (Φ1), όχι μόνο παρέμεινε σε λειτουργία, αλλά εντός του 2022 η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων εξέδωσε απόφαση (Αρ.Πρωτ. 38702/7817/16-5-22, ΑΔΑ:6ΥΙ87ΛΕ-ΠΥΨ), σύμφωνα με την οποία το επιβληθέν πρόστιμο μειώθηκε δραστικά (από 200.000 ευρώ σε 10.000 ευρώ). Αναφορικά με τα αυθαίρετα κτίρια/ κατοικίες στο Γέρακα και τα αυθαίρετα κτίρια στη Δάφνη, τα οποία λειτουργούν ως επιχειρήσεις ενοικίασης καταλυμάτων, εστίασης και διασκέδασης, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές δεν έχουν εφαρμόσει τα πρωτόκολλα κατεδάφισης που εκκρεμούν επί δεκαετίες.

* Αυτός ο αριθμός δείχνει τον συνολικό αριθμό ξαπλωστών που παρέμειναν στις παραλίες μετά τη δύση του ηλίου σε σύνολο 150 ημερών παρατήρησης.

4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρόλο που η Ζάκυνθος θα είχε σημαντικά οφέλη από μία προσέγγιση βιώσιμου τουριστικού προορισμού, δεν έχει υπάρξει κάποια συντονισμένη προσπάθεια μεταστροφής στο θέμα αυτό. Οι απειλές που περιγράφονται παραπάνω αναδεικνύουν την επιτακτική ανάγκη για σωστή διαχείριση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και για αποτελεσματικότερη φύλαξη και επιτήρηση των παραλιών και του θαλάσσιου χώρου. Επίσης χρειάζεται μεγαλύτερη ενεργοποίηση για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των τοπικών επιχειρηματιών, των αρχών και των επισκεπτών ως προς την μεγάλη οικολογική αξία του ΕΘΠΖ και την ανάγκη διατήρησης του βιοτόπου.

Φωτογραφία 1α

Φωτορύπανση σε κοντινή απόσταση από τις φωλιές που επωάζουν στην παραλία Δάφνη. (Σεπτέμβριος 2022)

Φωτογραφία 1β

Ίχνη αποπροσανατολισμένων νεοσσών σε παρκινγκ πίσω από την παραλία Δάφνη. (Σεπτέμβριος 2022)

Φωτογραφία 2

Τραυματισμένη θαλάσσια χελώνα από εμπλοκή με αλιευτικά εργαλεία που εντοπίστηκε στην προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή του κόλπου Λαγανά. (Ιούλιος 2022)

Φωτογραφία 3α

Σκάφος που υπερβαίνει το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας (βέλος) και συγκέντρωση μεγάλου αριθμού σκαφών με σκοπό την παρατήρηση μιας χελώνας ταυτόχρονα (κύκλος). Προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή του κόλπου Λαγανά. (Σεπτέμβριος 2022)

Φωτογραφία 3β

Τραυματισμένη θαλάσσια χελώνα από σύγκρουση με σκάφος εντός της θαλάσσιας περιοχής του ΕΘΠΖ. Η χελώνα κατέληξε σύντομα μετά την μεταφορά της στο κέντρο διάσωσης ΑΡΧΕΛΩΝ. (Ιούλιος 2022)

Φωτογραφία 3γ

Νεκρή θαλάσσια χελώνα μετά από σύγκρουση με σκάφος που εντοπίστηκε στο Λιμάνι της Ζακύνθου (Σεπτέμβριος 2022)

Φωτογραφία 4

Σκάφος αναψυχής (βέλος) εισήλθε και παρέμεινε στη Ζώνη Απόλυτης Προστασίας, πλησίον της παραλίας Σεκάνια. (Αύγουστος 2022)

Φωτογραφία 5

12 σκάφη συνωστίζονται πάνω από μια θαλάσσια χελώνα με σκοπό την παρατήρηση, εντός του προστατευόμενου θαλάσσιου χώρου του ΕΘΠΖ. (Αύγουστος 2022)

Φωτογραφία 6α

Μη τήρηση του μέτρου της απομάκρυνσης των επίπλων θαλάσσης κατά τις βραδινές ώρες στην παραλία ωτοκίας Λαγανάς. (Ιούλιος 2022)

Φωτογραφία 6β

Ανεπιτυχή προσπάθεια ωτοκίας. Η χελώνα επέστρεψε στην θάλασσα χωρίς να κάνει φωλιά στην παραλία του Λαγανά. (Ιούνιος 2022)

Φωτογραφία 7α

Ο θαλάσσιος εξοπλισμός αφήνεται κάθε βράδυ επάνω στην παραλία ωτοκίας του Λαγανά, εμποδίζοντας τις ενήλικες θηλυκές χελώνες να κάνουν τις φωλιές τους. (Ιούνιος 2022)

Φωτογραφία 7β

Ο θαλάσσιος εξοπλισμός αφήνεται κάθε βράδυ επάνω στην παραλία ωτοκίας του Λαγανά, εμποδίζοντας τις ενήλικες θηλυκές χελώνες να κάνουν τις φωλιές τους. (Σεπτέμβριος 2022)

Φωτογραφία 8α

Ανθρώπινη παρουσία κατά τη διάρκεια της νύχτας στις παραλίες ωτοκίας. Σκηνή στην παραλία Δάφνη. (Αύγουστος 2022)

Φωτογραφία 8β

Ανθρώπινη παρουσία κατά τη διάρκεια της νύχτας στις παραλίες ωτοκίας. Σκηνή και κανό στην παραλία απολύτου προστασίας, Σεκάνια. (Ιούνιος 2022)

Φωτογραφία 8γ

Ανθρώπινη παρουσία κατά τη διάρκεια της νύχτας στις παραλίες ωτοκίας. Τροχόσπιτο στην παραλία Δάφνη. (Ιούλιος 2022)

Φωτογραφία 9α

Ίχνη τροχοφόρων δίπλα σε φωλιές (κύκλοι) στην παραλία Δάφνη. (Αύγουστος 2022)

Φωτογραφία 9β

Επισκέπτες εισήλθαν στην παραλία ωτοκίας και οδήγησαν δίπλα στις φωλιές (κύκλοι). (παραλία Δάφνη, Σεπτέμβριος 2022)

Φωτογραφία 9γ

Ίχνη τροχοφόρων στον Ανατολικό Λαγανά, δίπλα σε φωλιές (κύκλοι). (Ιούνιος 2022)

Φωτογραφία 9δ

Ίχνη αλόγων δίπλα σε προστατευμένη φωλιά (οι κύκλοι δείχνουν περισσότερες φωλιές) στον Ανατολικό Λαγανά. (Αύγουστος 2022).

Φωτογραφία 10

Αν και η χρήση της παραλίας κατά την περίοδο επώασης περιορίζεται στο 5 μέτρα από την ακτή, και παρόλο που έχουν τοποθετηθεί σχοινιά από την ΜΔ του ΕΘΠΖ (πράσινο βέλος), οι χρήστες της παραλίας παραβίαζαν το μέτρο (κόκκινα βέλη) στην παραλία του Ανατολικού Λαγανά. (Αύγουστος 2022)